

מה שידוע מהעשרה מנדבים על הלקו"ת, ע"ע קיבלו משפחות קרסיק, דייטש, גורארי ובוטמן. כ"א נתן סך אלף דולר. הרבי כתב להם בכת"י על הספרים כמה מילים וברכה.

יום שישי, בדר"ח אד"ש תשכ"ה

הרבי זרק כמה מטבעות ל"קרן שניאור", הורה למזכירות שידיעו שהשבת יהיה סיום בלקו"ת על ספר שמות.

אחר מעריב התחבאתי לבל יראני הרבי (תחת אחד הקירות). הרבי ראה אותי כשהסתובב, ואמר לי או שעשה עם הראש "גוט שבת". הרבי היה מאוד אויפגילייגט. לילדים שתמיד שרים במדריגות שעולות לדירתו של אדמו"ר הר"י עשה להם הרבי עם היד להגביר את השירה. בשעה 9:30 כשחזרנו קבוצת תמימים מביתו של הר"י הענדל ליברמן מסעודת ליל שבת קודש, הלכנו ל-770 לאורך הרחוב ולא הרגשנו שהרבי הולך לביתו מולנו. כשלוש מטר לפני שעברנו על פני הרבי ראינוהו ונעצרנו. הרבי הביט עלינו חזק בעיניו הק', ופנה לעבר הרחוב שנוטה לביתו.

שבת קודש פרשת פקודי - שבת השמחה והחזוה - ב' אד"ש תשכ"ה

בשחרית התחיל החזן לומר בקול את ה"יהי רצון" והורה בידו שעוד לא גמר ושיחכה. (כידוע שהרבי אומר "הללו" כשמכניסים את הס"ת לארון).

להכרזה בעניין סיום הלקו"ת וכן לשיעורים של ר' זלמן דוכמן חייך הרבי כל הזמן. כשהרבי עלה לחדרו אחר התפילה, היה מניין למעלה באולם הקטן ואמר "קדושה". הרבי נעמד, אח"כ הורה לחדקוב להיכנס לחדרו, וא"ל שיכינו יין, דהיינו שיקדש, וכבר מזמן שהרבי לא מקדש בעת ההתוועדות.

הרבי נכנס להתוועדות בשעה 1:30, שמע שר' זלמן דוכמן סיים את הקידוש וענה אמן. הרבי נכנס עם הסידור וכן עם הלקו"ת. הרבי פתח את הסידור ואמר את החלק שלפני הקידוש, ומזיז את הכוס לרב מענטליק. הרב מענטליק מוזג, הרבי מזיז את הכוס וקם מעט ואומר (אגב, להעיר שהרבי תמיד עומד בקידוש, חוץ מהתוועדויות שאז הרבי קם מעט, כי אם הוא יקום יקומו כל הקהל וזה טרחה דציבורא).

אמר "סברי מרנן", הברכה ושתה. לפני הכינו כמה חתיכות מזונות (שהביאו מדירתו של רש"ג כנראה) כי החברה לא ידעו שהרבי מקדש ולא הכינו לפני שבת מזונות. הרבי שבר שני חתיכות מזונות ואכל, אח"כ הורה לנגן ואכל עוד חתיכה. פתאום נהיה רציני לזמן ממושך, ענה "לחיים" וסגר עיניו, והרצינות התגברה. אמר לנגן ופתח את עיניו, פניו השתנו לשמחה וענה "לחיים", וחייך לאחדים. רק עכשיו לקח את החומש והתחיל שיחה על רש"י. אח"כ לקח את הלקו"ת והתחיל שיחה שניה על לקו"ת.

אחר שיחה זו אמר שכל אלו שסיימו את הלקו"ת (על פי בקשתו שכל שבוע יסיימו את הלקו"ת של השבוע) יאמרו לחיים, והמשיך שהמנדבים להדפסה יאמרו בראש לחיים, וברכס שעל ידם יכלו להשיג את הלקו"ת יותר בזול, ומי יודע כמה היה עולה בלעדיהם. דיבר על המסייג של המתנדבים, שירחיב השי"ת להם בטוב גשמי, ואח"כ ישפיעו לנו בתומ"צ ושיתנו מרצונם הטוב. הרבי סגר את עיניו וחזר על הברכה ואח"כ בירך כל המסיימים בטוב גשמי ורוחני. הרבי היה במצב מרומם מאוד.

התחילו מכל הצדדים לומר לחיים. הרבי בעצמו שתה ואמר לחיים. פתאום הכריז עוה"פ ד"י מסיימים זאלן זאגן לחיים". בינתיים התחילו לנגן הניגון הנקרא "ר' יונה'ס ניגון" בשקט. והרבי התפרץ מאוד חזק ובשירה אדירה. התנענע חזק ועשה בידי חזק וחזק יותר. הקהל כולו רקד

משמחה. הרבי נעמד מלוא גופו ומחה כפיים ועשה תנועות חזקות. הקהל התרומם ממקומותיהם ושרו בקולי קולות. ידי הרבי היו אדומות, והרבי אף הרים את אבנטו שלא ייפול. הרבי הסתובב לזקנים לראות איך הם רוקדים ופני הרבי להבים. השירה התגברה והיה נראה כאילו מישהו נטבע במים ועושה בידו שרוצה לשאוף אוויר. כולם אומרים שבשמחת-תורה לא ראו כזו שמחה. כך זה נמשך זמן ממושך. הרבי לא מרפה והקהל רוקד גם ומוחה ועושה בידיו. השמחה הייתה בלי גבול.

אח"כ הרבי התיישב כולנו היינו עייפים. היינו מלאי זיעה. אח"כ ניגשו עם המשקה. בין הניגשים היה ר' שלמה רייניץ עבור ר' שאול ברוק, ואמר לרבי שהוא מבקש עבור ר' שאול ברוק כי הוא חולה. והרבי שאל "בן ציון"? ורייניץ עונה "ר' שאול ברוק מראשון לציון". והרבי שוב חוזר "בן ציון ברוק מראשל"צ"? ורייניץ אומר שוב. אז הרבי אמר "אה... חיים שאול ברוק, לחיים אמן".

התחילו שיר אחר והיה עוד הפעם שמח. הרבי עשה הרבה בידיו, אבל לזמן קצר. באמצע התמוטט ספסל והרבה בחורים נפלו. הרבי הסתכל לכיוון ההוא. בשעה 4:30 הרבי גמר, לקח חתיכת מזונות ואכל. אח"כ לקח את הסידור לומר ברכה אחרונה. אחר מנחה התחיל ר' זלמן דוכמן לשיר והרבי עשה הרבה בידיו, וכן הי' כשהלך לביתו אחר מנחה עשה מאוד הרבה בידיו והיה מאוד שמח.

יום ראשון, ג' אד"ש תשכ"ה

נודע לנו שהרבי שלח לשז"ר לקו"ת. הלילה הוא ליל "יחידות". נכנס הת' שמואל הבר, הרבי אומר לו בעניין לקו"ת "זייער א גלייכע זאך". כן נכנס אחד מקורב לחב"ד, בחור ישיבה, ואמר לרבי שקשה לו ללמוד לעיונא את כל פרשת הלקו"ת ומה לעשות, והרבי ענה לו שלכתחילה ילמד לגירסא כל הפרשה, ואח"כ לעיונא לכה"פ אות ראשונה ממאמר א' כי בו תוכן כל המאמר, והשאר איך שיספיק. הרבי נסע לביתו בשעה 3:30.

יום חמישי, ז' אד"ש תשכ"ה

הרבי הסתכל לראות אם יש חתן (כי ביום הזה הנשיאים של חב"ד לא אומרים תחנון). היה חתן ולא אמרו תחנון.

ל"יחידות" נכנס הרב ישראל גרוסמן. אחד נכנס והרבי שאלו "מסתמא לערנסטו לקו"ת?". אחד שאל אם להמשיך בעניין פעולות בכפר ארגנטינה, והרבי אמר לו שכן ולפעמים גם בזמן שמפריע לסדרים. ללויטין הרבי אמר שבחזרתו לאה"ק אזי קודם שיכנס לסדרי הישיבה, ורק אח"כ שיכנס לפעולות באת"ה.

נכנס אחד מאה"ק (חצי חב"ד'ניק) לפני חזרתו לאה"ק והרבי נתן לו את ברכתו. לבסוף ביקש מהרבי מטבע (כפי שנהוג אצל חסידי פולין) לשמירה וכו'. הרבי ענה לו שאצלנו זה לא נהוג, אבל הוא היה בשלו, ואמר שגם כמה מהבע"ב מכנים אותו בשם "פולישער". הרבי חיך ונתן לו מטבע של חצי דולר, ואמר לו שלא יתפור זאת בבגד (כי אצל הפולישיר תופרים זאת על המעיל). הוא אמר שיהיה בפרץ בפורים, והרבי אמר לו "ס'איז דאך היימישע אידן".

שבת קודש פרשת ויקרא (פרשת זכור), ט' אד"ש תשכ"ה

למפטייר הרבי אומר "אגג" בקמץ תחת הג'. בהתוועדות אמר שוב לאלו המנדבים להדפסת הלקו"ת לומר "לחיים".

יום רביעי, י"ג אדר"ש, תענית אסתר תשכ"ה

סידר את רצועות התפילין כשנכנס וכן אתמול.

היום סליחות התחילו "קווה קווינו", "כרחם אב" - בקול. "אדם בקום" - בשקט. "קל מלך" - בקול. אח"כ ה' ה' עד "ונחלתנו". הרבי ב"לעוונו ולחטאתנו" אח"כ "כי עמר", "כרחם אב" - בקול. "אלוקינו ואלוקי אבותינו" - בשקט. אח"כ "קל מלך" עד "לכל קוראך" מכה כמו מקודם וכן גם ב"סלח לנו", "מחל לנו".

אח"כ התחיל "במתי מספר" עם ניגון נעים. הרבי לא הכה עד לקטע שלפני הסוף ב"בינה הגיגנו", ובקטע השני גם בכה מעט.

הניגון היה יפה ונעים, "אל מלך" עד לסוף ומכה לאחרון כמו לאחרון. "זכור רחמך" בשקט. "שמע קולנו" בבכיה מעט, "אלוקינו" ו"אשמנו" לא אמר. "הרשענו" ו"משיח צדקך" וכו' עד ל"עננו" הכל בשקט. "עננו" מעט בבכיה. כל הקטעים ב"מי שענה" מעט בקול.

כשהגיע ל"רחמנא דעני" אמר בקול ועשה תנועה בידו לשיר. כמובן שמפעם לפעם הרבי מעורר לשיר יותר בקול. אח"כ הוריד ידו כסימן להפסיק, מיד התחילו "אבינו מלכנו" ושוב עשה בידו.

בשעה 7 הרבי ירד למטה עם המגילה בידו הימנית, והסידור והמשניות בידו השמאלית. אחרי מעריב (קדיש תתקבל) הכינו שולחן בצד שע"ז יניח הרבי את המגילה, לקח את המגילה, הוציאה מנרתיקה ופתחה כאיגרת.

נעמדתי מקרוב לראות, רש"ג עמד ליד הרבי ואני פתחתי את המגילה של הרש"ג באותה צורה שהרבי פתח. הרבי נתן הבטה אם הכל בסדר במגילה של הרש"ג.

אצל הרבי הולך המגילה בסדר כזה: כל התחלת טור במילה "המלך", חוץ מג' דפים, שתי הדפים האחרונים ו"עשרת בני המן" שהוא על דף לחוד. על כל עמוד ד' טורים, עמוד ג' ג' טורים בלבד.

הרבי אמר את הברכות בשקט, וכן אמר את המגילה בשקט כל הזמן. לפעמים אוזח עם החזן הרב מרדכי שי' שוסטרמן (שהוא הבעל קורא הקבוע), ולפעמים קודם ולפעמים מאחר וקורא פתאום מהר.

הרבי הכה כמעט בכל המקומות בהם מובא שמו של המן במגילה. ההכאה לפעמים ברגל ימין ולפעמים ברגל שמאל. מזמן לזמן הרבי סגר את עיניו באמצע קריאת המגילה.

בד"כ ב"המן בן המדתא" היה מכה יותר חזק קצת. ל"עשרת בני המן" קרא הרבי עד "ובביזה לא שלחו את ידם", ואח"כ התחיל עוד הפעם מ"בן המדתא" (כך היה נראה).

איך שהבעל קורא התחיל לומר את הברכות בסיום המגילה, התחיל הרבי לגלגל את המגילה, וכשגמר החזן את הברכות הפסיק הרבי בגלגול ואמר "שושנת יעקב". גמר והמשיך לגלגל הלאה עד לסוף והתחיל לומר "ואתה קדוש", ובינתיים הכניס את המגילה לתוך הנרתיק וניגש לעמוד.

אח"כ הסתובב לרש"ג ואמר לו "גוט פורים" או "גוט יום-טוב" ואח"כ אמר לאלו שעמדו מסביבו, אמר לחדקוב שיכריזו על התפילה מחר בעשר. הרבי חיכה להכרזה והמשיך ללכת לחדרו לכמה לדקות, ויצא.

בפתח הראשי עמד קהל והרבי חיכה שיזוזו כי לא יכול היה לעבור. אני ראיתי זאת וסחבת יד שני חברי' שעמדו בפתח, ונסע לביתו.

יום חמישי, פורים תשכ"ה

הכל כאתמול. בגמר התפילה לקח הרבי את המגילה ביד שמאל מוציא מכיסו מטבעות לתת לעניים המכחים (ומגרשים אותם). הרבי מסתובב עם פניו לקהל, מתחיל לצעוד ואין עניים בדרך. בסוף ביהכ"נ פוגש שני עניים ונתן להם צדקה.

הרבי מסר ע"י אחד מעובדי ה"מרכז" משלוח מנות לרב שמואל לויטין משקה ועוד.
היה יחידות בשעה 11:30 בבוקר לכמה שעות.

בשעה 8 לערך עלו למעלה לסעודה. מזונות ולחיים. הרבי שאל אם מישהו זוכר מליובאוויטש
משהו ואף אחד לא ענה. הרבי המשיך שישנו ב"תורת שלום" שיחה בעניין פורים והרבה כתוב
שם. הרב סימפסון נענה ואמר אני הגבר, וסיפר מדוע לא זכר על השיחות.
הרב זעליג סלונים סיפר שם משהו, ור"א יאלעס נענה שזה לא ע"פ דין. ירד כעבור רבע שעה
לחדרו, ואח"כ ירד להתוועדות בבגדי שבת.

שבת קודש פרשת צו, ט"ז אד"ש תשכ"ה

שחרית כרגיל.

להתוועדות אמר הרבי שיאמרו לחיים אלו שסיימו את הלקו"ת על פרשה זו שיאמרו יחד
כולם.

באחת השיחות דיבר הרבי במעלת אלו שהיו ב"ופרצת" ששמחו יהודים בפורים, ואמר להם
שהם עשו את עיקר הכוונה, ומדכי נמצא עם יחד (הרבי התכוון על עצמו). הרבי דיבר על זה
הרבה. אח"כ אמר להם שיאמרו "לחיים", וחפש אותם ושאל אם יש עוד, הראו לו וענה "לחיים"
בקול ובהדגשה.

אח"כ המשיך הלאה ואמר שאלו שנשאר פה וודאי אכלו ושתו טוב, שינגנו "עסן עסט זיך".
התחילו לנגן, הרבי עשה בראשו שינגנו בהדגשה ובשימה לב, וסגר עיניו והיה מאוד רציני, ועל
הפנים והתנועות היה ניכר שעוצר עצמו מבכי. כך נמשך הדבר זמן ממושך.

יום שני, י"ח אד"ש תשכ"ה

למנחה חיכו שני חתנים. הרבי יצא בסידור אחד, ואמר להם להפיל גורל. הת' אלימלך צוויבל
אמר לרבי שהחתן השני מבוגר יותר, והרבי נתן לחתן המבוגר את הסידור.

הרבי נסע לביתו בשעה 11:30 עם הרבנית. הרבי מוריד את התריס של המכונית, נותן לרבנית
לצעוד לפניו ונכנסו לביתם, הרבי בדק אם כל החלונות סגורים. כך עושה כל ערב בבואו לביתו.

יום שלישי, י"ט אד"ש תשכ"ה

מנחה כרגיל.

בשעה 5 לערך כשהרבי יצא ל-77 פגש בר' זלמן בוטמן, ושאל אותו אם הוא נוסע לחתונה
של מיכאל בנישביץ, וענה שכנראה שלא. הרבי אמר לו שיראו לסדר שיסעו מה שיותר לשמח את
החתן. מיד התארגנו גם הרבה מהתמימים ונסעו.

שבת קודש פרשת שמיני (פרשת פרה) מברכים כסלו, כ"ג אד"ש תשכ"ה

בהתוועדות בשיחה השנייה הרגיש ר' יוחנן גורדון ברע. הרב גורדון שהוא הגבאי של ביהכ"נ
בא מוקדם להכין הכל ולא הספיק לטעום דבר לפני ההתוועדות וחש ברע. הרבי הפסיק באמצע
השיחה והביט עליו זמן קצר. שאל על ד"ר זליגסון ושאל עוה"פ עליו אך הוא לא היה, והמשיך
הלאה בשיחה. לאחר זמן קצר התחילו לעזור לו לצאת. חתנו ר' שמעון גודלמן ור' ישראל דוכמן

הרימוהו להוציאו מהזאל, וכשעברו ליד הרבי גם הרבי זז מעט, והביט עליו והזיז את כיסאו שיוכל לעבור בקל, והמשיך להביט עליו עד שהורידו אותו למטה לחוץ. הרבי אמר "אנשטאט אלע זאלן מאכן א טומל, זאל איינער צוגיין צו זליגסון ער זאל א קוק טאן אויף עם" (אחדים הלכו אליו).

כשהוציאוהו מביהכ"נ היה מעולף ובחוץ מהקור והאוויר הצח חזר לעצמו. אחר ההתוועדות חכה לרבי ע"י ביהכ"נ למעלה לפני מנחה, שהרבי יראה שהוא בסדר. הרבי הביט עליו וסימן "מה היה לך?" וענה בשנינות לשון "הסתלקתי, אך הרי זה שבת והגיהינום סגור, לגן עדן לא רצו להכניס אותי ושלחו אותי חזרה... והנה אני כאן". הרבי חיך מפה לפה ובירכו באריכות ימים.

הת' ויגלר ניגש לתת משקה והרבי אמר לו שיחלקו פה ושם, ושלא ישתו יותר מג"פ, וששמע שיש היתרים ולא היה ולא נברא. שימסור זאת בכפ"ח, לוד, תורת אמת, ולמסור לחבריו שימסרו ג"כ על זה.

כן אמר זאת לת' ישראל ליפסקר והוסיף לו שימסור בשמי.

אח"כ היה שיחה בעניין "מעמד בית חייבו". הרבי ביקש שיכריזו ע"ז ועל השתתפות. ביקש ג"כ שיהיו שם בזמן ה"מלווה מלכה". אח"כ שאל אם שם גם ישנו. שאל לזלמן בוטמן והראה לו בידו שאינו יודע. הרבי ביקש שיהיה התחלה של שמחה, והתחילו שיר שמח. כן ביקש שאלו שגמרו פרשה זו בלקו"ת שיאמרו "לחיים" וינגנו ניגון, ויהיה לפועל על המשך הלימוד בלקו"ת.

יום ראשון, כ"ד אדר"ש תשכ"ה

היום ליל "יחידות".

החלטנו תלמידי ה'קבוצה' להכנס אל הרבי לקבל ממנו ברכת הפרידה, כי ה'קבוצה' שלנו חוזרת לאה"ק.

הרבי יושב, מגיש ידו לקבלת הפתק מהת', קורא, מכופף הפתק, מדפדף, מעיין, מסתובב מעט, ומתחיל בברכתו: "זאלסט האבן נסיעה צלחה, מיטנעמען אלע רוחניות'דיקע עניינים, זיין א דוגמה חי' ווי א תמים דארף זיין. זאל פועל'ן אויפן זולת. שרייב בשורות-טובות. איכשר'ן און פרייליכן פסת. איך וועל מיטנעמען דעם צעטל אויפן אוהל... ממלא זיין משאלות לבב לטובה".

אח"כ הרים את עיניו והסימן היה כי זהו זה. הרבי מביט עוה"פ וכבר מתכופף על השולחן וכותב. בגמרו לקרוא את הפתק שכתבתי שאל "ווי איז דער פולער נאמען?" (שכחתי לכתבו). ואמרתי לרבי. הרבי כתב בעפרון בסוף הפתק. כך לערך היה הלשון של כל התמימים.

יום שני, כ"ה אדר"ש תשכ"ה

רבע שעה לאחר מעריב נכנס חדקוב לרבי ויצא וקרא לנו לאלו החוזרים (תשע בחורים במספר) והודיע לנו שהרבי נותן לנו דמי השתתפות בנסיעה, לכל תלמיד חמישים דולר, ומסר לכאז"א מאתנו שטר של \$50. כן שאל פרטי הנסיעה (כנראה שהרבי ביקש זאת).

יום שלישי, כ"ו אדר"ש תשכ"ה

אחר מעריב הרבי קרא לרב חדקוב ומסר לו פרטים בעניין נסיעתנו. להלן תוכן הדברים מה שמסר הרבי לרב חדקוב למסור לתמימים הנוסעים לאה"ק: הרבי מסר שאינו יכול לקרוא אתכם בשנה זו מסיבתו הפרטית, ולכן מסר על ידי הרבי משתתף בשתי דולר לכל אחד מהתמימים עבור התוועדות. סדר ההתוועדות הוא כדלקמן: ישנם מקומות שההתוועדות תהיה בהשתתפות כולכם, והם בישיבת תומכי-תמימים המרכזית, תורת-אמת המרכזית ובכפר חב"ד. ישנם מקומות שתתוועדו שנים שנים, ובאופן שכל אחד ישתתף בהם, והם ראשל"צ ורשת אוהלי יוסף-יצחק, ולמסור ממה ששמעו פה.

אם ישנם איזו ספיקות יחליטו ע"פ הגורל. הוצאות הנסיעה להתוועדויות וכו' יבקשו מר' אברהם פריז ולמסור לו דו"ח. לסיים את ההתוועדויות בחג הפסח כשר ושמח, וכי איתא בכתבי האריז"ל שכשרות של פסח מועיל לכל השנה שלא יחטא, ומסיימים בטוב. לעשות ממונה אחד או שנים ושיכתבו מהנעשה. בנוגע לפריז, הנה כ"ק אדמו"ר שליט"א משתתף בשתי דולר להתוועדות, וזה תלוי - אם יתועדו רק בישיבת ברינואה, יתנו לר' ניסן נעמינאו את שתי הדולר, ואם יתועדו גם בקרב אנ"ש, יחלקו את השנים, אחד לר' ניסן ואחד ללשכה. אם ישוה במארסייל תבקרו במחנות העולים ותמסרו פ"ש מכ"ק אדמו"ר שליט"א שביקש שאתם התלמידים החוזרים מפה ימסרו בשמו חג הפסח כשר ושמח, ושיתועדו וימסרו דולר אחד למשה לחיאני ואחד לסאבאג, ואם לא יוכלו להתוועד להשאיר שם איזה רושם שיוכלו להתוועד אח"כ לבד שם, ואם לא ימסרו את שני הדולרים לאנשים הנ"ל לחלק אותם באה"ק אחד לתות"ל המרכזית ואחד לתורת-אמת.

בשעה 8:30 כשהתמימים התחילו לרקוד, פתח הרבי במהירות את הווילון ועמד זמן ממושך לידו כשהת' רקדו.

יום רביעי, כ"ז אדר"ש תשכ"ה

באמצע התפילה הרבי התחיל להזיז בדל סיגריה ברגלו, והזיז כמה וכמה פעמים, ואח"כ היה מביט על זה כמ"פ עד שאחד התמימים לקח את זה משם.

מכניסים לרבי את הדף מה"יחידות" לתמימים שיגיה. לאחר מנחה יצאה ההגהה של הרבי עם הרבה כתי"ק. הרב חדקוב מוסר לי, ואני עושה את שלי.

מתקתקים ומכניסים שוב לרבי, ולא יצא הגהה לפעם השנייה. מעבירים בסטנסיל ומכניסים לרבי.

- הסתיים יומן ביקור אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א -

י"ג אלול ה'תשכ"ד - כ"ז אדר שני ה'תשכ"ה